

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av avtalet om ändring av avtalet om den rättsliga ställningen för Nordiska ministerrådets sekretariat och Nordiska rådets presidiesekretariat och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att Riksdagen godkänner det i Oslo i oktober 2004 ingångna avtalet om ändring av avtalet om den rättsliga ställningen för Nordiska ministerrådets sekretariat och Nordiska rådets presidiesekretariat samt lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen.

Enligt avtalet skall de privilegier och immuniteter som beviljats de ovan nämnda nordiska sekretariaten också gälla Nordiska kulturfonden och dess personal. Nordiska kulturfonden har genom en ändring år 2004 av avtalet om kulturfonden konstaterats vara

en självständig juridisk person. Genom avtalet om ändring av avtalet om de nordiska sekretariaten ändras också namnet Nordiska rådets presidiesekretariat till Nordiska rådets sekretariat och ersätts benämningen presidiesekreterare med benämningen rådsdirektör.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Avtalet träder i kraft trettio dagar efter den dag då samtliga avtalsparter har meddelat att de har godkänt avtalet. Lagen avses träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Avtalet om den rättsliga ställningen för de nordiska sekretariaten

Avtalet om den rättsliga ställningen för Nordiska ministerrådets sekretariat och Nordiska rådets presidiesekretariat ingicks år 1987 och det trädde i kraft år 1989 (FördrS 68-69/1989). Enligt artikel 2 i avtalet är vardera sekretariatet ett självständigt rättssubjekt med samma rättsliga handlingsförmåga som andra juridiska personer i det land, där sekretariatet har sitt

säte. Nordiska ministerrådets sekretariat är beläget i Köpenhamn och Nordiska rådets presidiesekretariats ursprungliga tjänstgöringsort var Stockholm.

Enligt artiklarna 3 och 4 i avtalet åtnjuter sekretariatens egendom och andra tillgångar samt deras lokaler, arkiv och övriga handlingar immunitet och okränkbarhet oberoende av var de befinner sig. Enligt artikel 5 får sekretariatens korrespondens och andra tjänstemeddelanden inte underkastas censur och deras befordringar likställs med diplomatiska representationers korrespondens. Enligt artikel 6 i avtalet är

sekretariatens inkomster och egendom befriade från all direkt beskattning och deras gods är befriade från alla tullar och andra motsvarande avgifter.

Sekretariatens personal är enligt artikel 7 i avtalet befriade från alla skatter och övrig uppbörd som har samma verkan som direkta skatter. Däremot betalar personalen en avgift till sekretariaten i stället för skatt enligt regler som fastställs av Nordiska ministerrådet respektive Nordiska rådets presidium. Enligt artikel 8 är de anställda i sekretariaten och deras familjemedlemmar fritagna från tull och andra motsvarande avgifter.

Enligt artikel 11 förbinder sig envar av avtalsparterna att bevilja statsanställd personal, som får tidsbegränsad anställning i ett av sekretariaten, tjänstledighet under den tid anställningen varar och att tillgodoräkna tjänstgöringstiden där som tjänst utövad i hemlandet. Enligt artikel 12 i avtalet förbinder sig varje tjänstgöringsland att ta in anställda i sekretariaten som medlemmar i landets statliga pensionsordning, om inte annat avtalats med den anställda.

Enligt artikel 14 i avtalet skall en tvist om tolkning eller tillämpning av ett anställningsavtal hänskjutas till avgörande av en skiljenämnd, som inrättas på begäran av någon av de tvistande parterna.

1.2. Föreslagna ändringar

Genom avtalet av år 2002 om ändring (FördrS 24-25/2002) av överenskommelsen om Nordiska kulturfonden (FördrS 13/1977) preciserades kulturfondens rättsliga ställning och förtydligades det administrativa ansvaret gällande fonden. Ett särskilt syfte med ändringarna var att undanröja

tolkningsfrågorna kring fondens ställning som självständig juridisk person. I samband med förhandlingarna om dessa avtalsändringar ansågs det vara en naturlig följd av fondens ställning som juridisk person att fonden och dess personal skulle beviljas samma privilegier och immunitet som Nordiska ministerrådets sekretariat och Nordiska rådets presidiesekretariat hade.

Av denna anledning har avtalet om dessa nordiska sekretariat ändrats så, att bestämmelserna om sekretariatens och deras personals privilegier och immunitet, vilka redogjorts för ovan i avsnitt 1.1, utsträcks att även gälla Nordiska kulturfonden.

2. Propositionens konsekvenser

Propositionens konsekvenser berör närmast sekretariatens stationeringsstater. För Finlands del innebär avtalet att staten går misste om de skatte- och tullinkomster som kunde uppbärås av det fåtal finländska medborgare som är anställda vid Nordiska kulturfonden. Propositionen kan därför inte anses ha några statsekonomiska och inte heller andra konsekvenser.

3. Ärendets beredning

Avtalsändringarna har behandlats och beretts inom ramen för Nordiska ministerrådet och Nordiska rådet i samband med beredningen av ändringarna i överenskommelsen om Nordiska kulturfonden, vilka redogjorts för ovan i avsnitt 1.2. Avtalet undertecknades i Oslo den 29 oktober 2004. Propositionen har beretts som tjänstearbete vid utrikesministeriet.

DETALJMOTIVERING

1. Avtalets innehåll

I avtalets inledning konstateras att de nordiska ländernas regeringar önskar upprätthålla samma immunitet och privilegier som Nordiska kulturfonden och dess anställda har haft när de omfattats av avtalet om den rättsliga ställningen för Nordiska ministerrådets sekretariat och Nordiska rådets presidiesekretariat.

I artikel I i avtalet sägs att i avtalets rubrik och i avtalets artiklar 1, 2 och 15 ändras "presidiesekretariat" till "sekretariat". I avtalets inledning ändras "Stockholm" till "Köpenhamn", där Nordiska rådets presidiesekretariat redan för närvarande verkar. I artikeln konstateras även att benämningen "presidiesekreterare" ändras till "rådsdirektör".

Enligt stycke 5 i artikeln fogas till artikel 1 i avtalet ett nytt stycke 2, enligt vilket artiklarna 3 - 14, som gäller sekretariatens och dess personals privilegier och immunitet och som redogjorts för ovan i avsnitt 1.1, även gäller Nordiska kulturfonden. Kulturfonden skall även ges möjlighet att uttala sig om de beslut som Nordiska ministerrådet eller Nordiska rådet fattar med stöd av dessa bestämmelser.

I artikel II bestäms att parterna kan förklara att ändringsavtalet tillfälligt kan tillämpas till dess det formellt träder i kraft i förhållande till de övriga parter som har avgett en motsvarande förklaring. Någon sådan förklaring har inte ännu avgetts.

2. Lagförslag

1 §. Paragrafen innehåller en sedvanlig blankettbestämmelse om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen specificeras nedan i avsnittet om behovet av riksdagens samtycke.

2 §. Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av republikens president samtidigt som avtalet

träder i kraft.

3. Ikraftträdande

Avtalet träder i kraft trettio dagar efter den dag då samtliga avtalsparter har meddelat det norska utrikesdepartementet att de har godkänt avtalet. Lagen avses träda i kraft vid samma tidpunkt då avtalet träder i kraft.

4. Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning.

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller annars har avsevärd betydelse, eller som enligt grundlagen av någon annan anledning kräver riksdagens samtycke.

Enligt artikel I i avtalet gäller artiklarna 3 - 9 i avtalet om den rättsliga ställningen för Nordiska ministerrådets sekretariat och Nordiska rådets presidiesekretariat även Nordiska kulturfonden och fondens anställda. Dessa bestämmelser gäller skatte- och tullfrihet, befrielse från lagskipning och inreselättnader, om vilka frågor i Finland bestäms i lag. Enligt riksdagens grundlagsutskotts utlåtandepraxis hör privilegier och immuniteter som i Finland bestämts om på lagnivå till området för lagstiftningen (GruU 38/2000 rd och 49/2001 rd).

Avtalet innehåller inte sådana bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som avses i dess 94 § 2 mom. Avtalet kan enligt regeringens uppfattning godkännas med röstmajoritet och förslaget till lag om ikraftträdande kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som ovan har anförts och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås att

Riksdagen godkänner det i Oslo den 29 oktober 2004 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige ingångna avtalet

omändring av avtalet om den rättsliga ställningen för Nordiska ministerrådets sekretariat och Nordiska rådets presidiesekretariat av den 13 maj 1987.

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet om ändring av avtalet om den rättsliga ställningen för Nordiska ministerrådets sekretariat och Nordiska rådets presidiesekretariat som hör till området för lagstiftningen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Oslo den 29 oktober 2004 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige ingångna avtalet om ändring av avtalet om den rättsliga ställningen för Nordiska ministerrådets sekretariat och Nordiska rådets

presidiesekretariat av den 13 maj 1987 gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Helsingfors den 10 juni 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Kari Rajamäki*

AVTAL

om ändring av avtalet om den rättsliga ställningen för Nordiska ministerrådets sekretariat och Nordiska rådets presidiesekretariat av den 13 maj 1987

Danmarks, Finlands, Islands, Norges och Sveriges regeringar,
som i avtalet av den 5 april 2002 om ändring av överenskommelsen av den 12 juni 1975 om Nordiska kulturfonden har klargjort att fonden är ett självständigt rättssubjekt och att fondens sekretariatsarbete samt dess personal- och ekonomiförvaltning, tillvaratas på det sätt styrelsen beslutar

som önskar att upprätthålla samma immunitet och privilegier som Nordiska kulturfonden och dess anställda har haft när de omfattats av avtalet om den rättsliga ställningen för Nordiska ministerrådets sekretariat och Nordiska rådets presidiesekretariat och avtalets tilläggsprotokoll

som konstaterar att beteckningarna presidiesekretariat och presidiesekreterare är ändrade

har enats om följande:

I

I avtalet och i tilläggsprotokollet om den rättsliga ställningen för Nordiska ministerrådets sekretariat och Nordiska rådets presidiesekretariat av den 13 maj 1987 görs följande ändringar:

I avtalets rubrik och i avtalets artikel 1, 2 och 15 och i tilläggsprotokollets rubrik, preambel och artikel 2 och 4 ändras "presidiesekretariat" till "sekretariat".

I avtalets preambel ändras "Stockholm" till "Köpenhamn".

I avtalets artikel 2 ändras "presidiesekreteraren" till "rådsdirektören".

I avtalets artikel 1 tillägs ett nytt andra stycke:

"För Nordiska kulturfonden och fondens anställda gäller avtalets artiklar 3-14 och tilläggsprotokollet till detta avtal. Nordiska

kulturfonden följer de bestämmelser som fastställs av Nordiska ministerrådet, alternativt Nordiska rådet, i enlighet med detta avtals artiklar 3, 4, 7, 10, 13 och 14. Nordiska kulturfonden skall ges möjlighet att uttala sig i förväg om de beslut som fattas med stöd av de nämnda bestämmelserna. Nordiska kulturfonden fastställer själv sin arbetsordning."

I avtalets artikel 12, tredje stycket, ändras "den 5 mars 1981" till "den 15 juni 1992".

II

Parterna kan förklara att ändringsavtalet skall få tillfällig giltighet fram till dess det formellt träder i kraft i förhållande till de övriga parter som har avgett en motsvarande förklaring.

III

Detta avtal träder formellt i kraft trettio dagar efter den dag då samtliga avtalsparter har meddelat det norska utrikesdepartementet att de har godkänt avtalet.

Det norska utrikesdepartementet underrättar de övriga avtalsslutande parterna om mottagandet av dessa meddelanden och om tidpunkten för avtalets ikraftträdande.

IV

Originaltexten till detta avtal deponeras i norska utrikesdepartementet, som tillställer de övriga avtalsparterna bestyrkta kopior därav.

Till bekräftelse härav har undertecknade befullmäktigade ombud undertecknat detta avtal.

Utfärdat i Oslo den 29 oktober 2004 i ett exemplar på danska, finska, isländska, norska och svenska språken, som alla har samma giltighet.